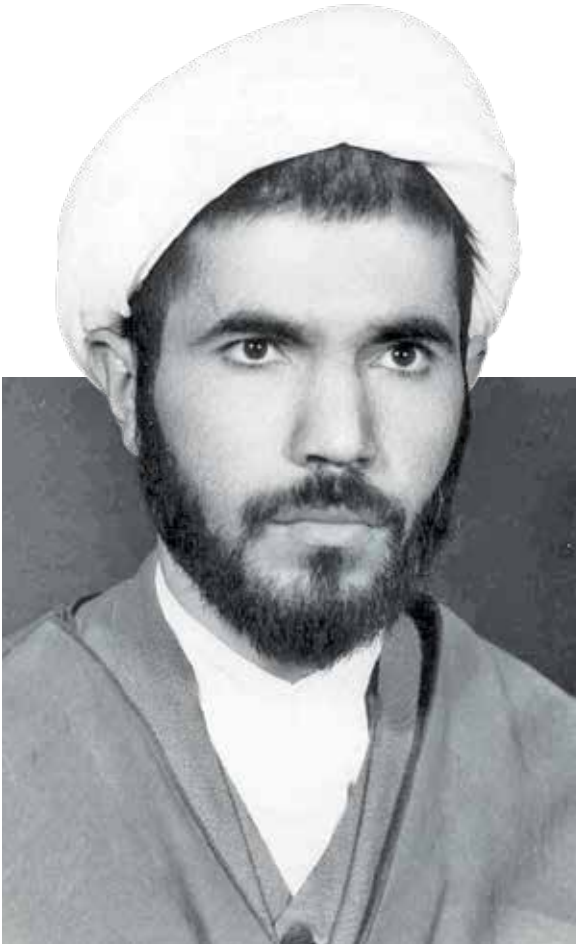

تاریخ

به مناسبت سالروز شهادت دکتر حجت الاسلام مفتاح؛

شهید و حدت حوزه و دانشگاه

شهید دکتر محمد مفتاح، در ۲۸ خرداد ۱۳۰۷ هجری شمسی در خانواده‌ای روحانی در شهر همدان چشم به جهان گشود و در دامان خانواده‌ای علاقه‌مند به اهل بیت (ع) پرورش یافت.

شهرهای آبادان، اهواز، خرمشهر و با سخنرانی‌های گرم و پرحرارت و خطابه‌های رسا و شورانگیز در کمترین زمان ممکن، وضعیت عمومی این شهرها را دگرگون کرد تا آنجا که ساواک از بودن ایشان در استان خوزستان احساس خطر نمود و از حضور ایشان در این استان ممانعت به عمل آورد. بدین ترتیب عکس ایشان را تکثیر کردند و به فرودگاه‌ها و ایستگاه‌های راه‌آهن و شرکت‌های مسافری داده و ورود ایشان را به استان ممنوع اعلام کردند.

همان‌طور که در قسمت‌های قبل ذکر گردید با آغاز نهضت امام خمینی از ابتدای دهه ۱۳۴۰ شهید دکتر مفتاح همچون دیگر شخصیت‌های برجسته و شاگردان امام خمینی در صحنه سیاست حضوری فعال یافتند. ایشان در سال ۱۳۴۲ با مرحوم آیت‌الله حاج آقا روح‌الله کمالوند ارتباط داشته و همچنین در جریان محرم همان سال در آبادان بیش از همه، در مبارزه علیه رژیم شاه پیشقدم بود. از نظر منبر هم بیانی گرم و رسا و پرحرارت و جالب داشت. ایشان در مسائل سیاسی بی‌پرده وارد می‌شد و با مردم صحبت می‌کرد. در روزهای تاسوعا و عاشورا آنچنان با حرارت صحبت می‌کرد که ساواک مانع از ادامه مجلس ایشان می‌شد. همچنین در جریان «جمعیت مؤتلفه» از اعضای روحانی و فکری تشکیلات به شمار می‌رفت. پس از تصویب لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی، آیت‌الله مفتاح از جمله روحانیونی بود که در منبرها به افشاکاری می‌پرداخت و در شهرهای آبادان، اهواز، خرمشهر، دزفول و... سعی در افشای ماهیت ضد اسلامی رژیم داشت.

اخراج از آموزش و پرورش

به علت فعالیت‌های مستمر و پیگیر آیت‌الله مفتاح و نقش والای وی در بیداری مسلمین و محبوبیت در بین

تخصص در علوم حوزوی و دانشگاهی

از ویژگی‌های خاص مرحوم دکتر مفتاح آشنایی با علوم جدید و تحصیلات دانشگاهی در کنار تحصیلات حوزوی بود. وی در سال ۱۳۳۳ در رشته معقول دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران مشغول به تحصیل شد و تلاش زیاد در فرصتی اندک، در شهریور ماه ۱۳۳۶ رساله پایان‌نامه خود را با داوری مرحوم حسینعلی راشد تربتی و مرحوم سید کمال الدین نوربخش و شهید بزرگوار علامه مرتضی مطهری با درجه «بسیار خوب» گذراند و از این رشته فارغ‌التحصیل گردید. وی پس از اتمام دانشگاه همزمان با تدریس در حوزه علمیه، تدریس در دبیرستان‌های سال‌ها با همیاری شهید دکتر سید محمد حسینی بهشتی، کانون اسلامی دانش‌آموزان را در قم تشکیل داد. در آن هنگام که در مواجهه با عموم طبقات جامعه، با رأفت و رحمت اسلامی و منطبق با حدود اسلامی در بالا بردن نیازها و احتیاجات آنها در حد امکان و توان خویش فروگذار نبود، با مدیریت قابل تقدیر در شکل‌دهی مبارزات مردمی و ایفای نقش فعال در سازماندهی و برنامه‌ریزی در کنار علامه شهید مرتضی مطهری و شهید مظلوم آیت‌الله دکتر بهشتی و تنی چند از روحانیون متعهد و مکتبی با الهام از فرامین حضرت امام توانست در هدایت مبارزات اسلامی نقش بسزایی داشته باشد.

فعالیت‌های انقلابی

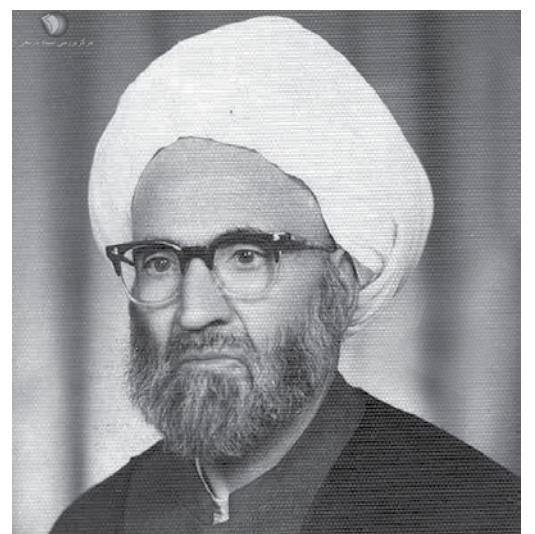
با وجود این‌گونه اندیشه‌ها و اهداف بود که مرحوم آیت‌الله مفتاح در سال‌های ۱۳۴۲، ۱۳۴۰ از طرف امام (قدس سره) مأموریت یافت جهت آگاهی مردم به استان خوزستان مسافرت نماید. وی با حضور در

و پشتکار، استعداد سرشار و علاقه وافر به تحصیل باعث شد سریعاً به مدارج عالی تحصیلی ارتقا یابد. مهم‌ترین استادان مراحل تحصیلی بزرگمرد اندیشه را می‌توان بدین گونه برشمرد: مقدمات و ادبیات، نزد پدرش مرحوم حجت الاسلام شیخ محمود مفتاح، بخشی از کتاب رسائل شیخ انصاری در محضر آیت‌الله مجاهد تبریزی، بخش دیگری از کتاب رسائل شیخ انصاری و مکاسب نزد مرحوم آیت‌الله محقق داماد، فلسفه و عرفان در محضر مرحوم آیت‌الله علامه طباطبایی، درس خارج فقه و اصول فقه نزد مرحوم آیت‌الله بروجردی و آیت‌الله حجت، درس عرفان و خارج اصول فقه در عالی‌ترین سطح نزد حضرت امام خمینی که در مدتی نه چندان طولانی به درجه اجتهاد نائل آمد.

ازدواج و آغاز فعالیت‌های اجتماعی

دکتر مفتاح در کنار برنامه‌های تحصیلی خود، فعالیت‌های اجتماعی را نیز دنبال می‌کرد. بنا به سفارش پدر و احساس نیاز به تکامل روحی و معنوی خویش و ضرورت تشکیل خانواده با آشنایی قبلی خانوادگی که با یکی از خاندان بااصالت مذهبی داشت در سال ۱۳۲۸ با خانم جابری انصاری صبیبه مرحوم آیت‌الله حاج شیخ حیدرعلی جابری انصاری ازدواج کرد. ثمره این ازدواج ۸ فرزند بود که در مرتبه خود، جایگاه والای خاصی دارند. بدین ترتیب شهید مفتاح تحصیلات حوزوی را با موفقیت به اتمام رسانید. وی در قم مدرسی ارزنده و فضایی محسوب می‌شد که فلسفه را خوب فهمیده بود و این رشته را خوب تدریس می‌کرد و حوزه درس وی با تعداد بسیار زیاد طالبان علم و حقیقت، یکی از پرشورترین و قابل استفاده‌ترین درس‌های حوزه علمیه قم بود.

مقدماتی دروس دینی را به اتمام رسانید. وی برای به کمال رساندن استعدادهای ذاتی خود، تحصیلات در این مقطع در شهر همدان را برای خود کافی ندانست؛ به همین جهت به سفارش و راهنمایی پدر، ادامه این راه را با ورود به حوزه علمیه قم و استفاده از محضر علما و دانشمندان در بزرگترین دانشگاه علوم اسلامی انتخاب کرد. نوجوانی ۱۶ ساله بود که با اخلاص و پشتکار تمام به قم مهاجرت کرد و در مدرسه دارالشفافه تحصیلات خود ادامه داد. جدیت و پشتکار و توکل به خدا و دقت عمل وی در امر تحصیل موجب گردید تا پلکان ترقی و تکامل را به سرعت درنوردد و به مراحل عالی برسد. در درس مرحوم آیت‌الله العظمی حاج آقا حسین بروجردی، مرحوم علامه سید محمد حسین طباطبایی، مرحوم آیت‌الله محقق داماد، مرحوم آیت‌الله العظمی سید محمد رضا گلپایگانی (قدس سره) و حضرت امام خمینی (قدس سره) نیز حضور یافت. مرحوم مفتاح در این ایام به عنوان طلبه‌ای فاضل و کوشا از دیگر طلاب همدوره خود پیشی گرفته بود. وی که ادبیات و فقه و اصول و فلسفه را به خوبی می‌شناخت، در حلقه درس استادان بزرگواری حاضر گردید

ایام کودکی

شهید مفتاح در زمان کودکی با حضور در مجلس درس پدر، ادبیات را نزد پدر فراگرفت و مقدمات کمال در محفل گرم و نورانی پدر در وی بارور گردید. در هفت سالگی وارد دبستان گردید و پس از اتمام این دوره، به دلیل اشتیاق فراوان جهت فراگیری علوم اسلامی، در مدرسه علمیه مرحوم آیت‌الله العظمی آخوند ملا علی همدانی مشغول تحصیل گردید و با جدیت هر چه تمام‌تر در مدت کوتاهی مراحل

حجت الاسلام شیخ محمود مفتاح پدر استاد شهید دکتر مفتاح

شهید آیت‌الله مفتاح پیشاپیش تظاهرات مردمی

